

Cracovia Sacra z motywami roślinnymi - także 15 sierpnia

2023-08-15

Krakowskie i podkrakowskie kościoły oraz klasztory po raz kolejny szeroko otworzyły swoje drzwi w ramach organizowanej przez miasto Nocy Cracovia Sacra. Bogaty program wydarzenia tworzą koncerty, wystawy, zwiedzanie, warsztaty, wykłady, prezentacje i widowisko. 16. Krakowska Noc Cracovia Sacra odbywa się 14 i 15 sierpnia. Tematem przewodnim w tym roku jest symbolika roślinna w sztuce sakralnej.

Jak wiele oznaczeń możemy odczytać w sztuce sakralnej, jeśli skupimy się tylko na kwiatach, pędach czy liściach ujętych na obrazach, rzeźbach czy ornamentach? Wiele osób kojarzy, że w symbolice sakralnej palma oznacza męczeństwo, a biała lilia nawiązuje do Maryi, ale nie wszyscy wiedzą, że wśród symboli Matki Bożej znajduje się również fiołek czy liść koniczyny, który jednocześnie nawiązuje do Trójcy Świętej. Temat motywów roślinnych w sztuce sakralnej będzie można zgłębić podczas tegorocznej Nocy Cracovia Sacra.

– Motywy roślinne w sztuce sakralnej Krakowa od średniowiecza były nie tylko odzwierciedleniem natury, otaczającej rzeczywistości, ale również znakiem, symbolem, atrybutem. Motywy roślinne były nośnikiem różnorodnych ukrytych treści, tworząc swego rodzaju obrazowy metaforyczny język dostępny tylko dla wtajemniczonych. Do wnikienia w tę niezwykle ciekawą symbolikę zapraszamy krakowian i gości podczas tegorocznej Nocy Cracovia Sacra. Po raz kolejny przypominamy ważne miejsce sztuki sakralnej dla kultury i dziedzictwa miasta. Na 14 i 15 sierpnia krakowskie i podkrakowskie kościoły, klasztory i instytucje przygotowały bogaty program składający się na kolejną odsłonę cyklu Krakowskie Noce: Noc Cracovia Sacra – mówi Katarzyna Olesiak, dyrektorka Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK.

Tajemniczy język

Świat roślin oferuje ogromną różnorodność i bogactwo form wykorzystywanych w sztukach plastycznych. Różne stadia rozwojowe roślin ukazywano nie tylko dla celów dekoracyjnych, bywały one nośnikami treści symbolicznych. O znaczeniu motywów roślinnych i ich interpretacji, poza barwą i kształtem, decydowała także liczba (dwa, trzy, siedem), a także kompozycja.

– Niezależnie jednak od następujących w czasie zmian formy, znaczeń symbolicznych i funkcji, jakie im przydawano, motywy roślinne pozostają w sztuce sakralnej niezmiernie ważnym elementem jako środek wyrazu artystycznego. Złożona, wielowarstwowa symbolika roślin, czasem składająca się na wyrafinowany program treściowy, sprawia, że ukryty sens i zamysł twórcy trudny jest do odczytania bez dogłębnej znajomości epoki, mentalności ludzi i literatur – podkreśla specjalizujący się w tej tematyce prof. Andrzej Włodarek.

Chcesz zrozumieć znaczenie motywów roślinnych?

Tegoroczna Noc Cracovia Sacra dzięki wielu wystawom tematycznym, koncertom czy też możliwości zwiedzania obiektów sakralnych stanowi niepowtarzalną okazję do głębszego zrozumienia przekazu ukrytego w motywach roślinnych sztuki sakralnej.

W przedsięwzięciu bierze udział szereg krakowskich, ale również podkrakowskich klasztorów i kościołów. Niemal od początku w projekt zaangażowane są siostry benedyktyнки ze Staniątek, ojcowie benedyktyńcy z Tyńca czy ojcowie cystersi z Mogiły. W Noc Cracovia Sacra angażują się również instytucje takie jak np. Muzeum Archidiecezjalne, Nowohuckie Centrum Kultury czy Ośrodek Kultury im C. K. Norwida.

Koncerty: jak ukazać motywy roślinne w muzyce?

Przy bazylice ojców paulinów 14 sierpnia na Skałce, po uroczystej inauguracji tegorocznej Nocy Cracovia Sacra (zaplanowanej na godz. 15.00), odbył się koncert Chóru i Orkiestry Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego. W programie pieśni Maryjne. 15 sierpnia paulini zapraszają na zwiedzanie Panteonu oraz wystawy plenerowej „Symbolika roślinna w religiach świata”.

„Mistyczne Kwiaty Wyspiańskiego” (14 sierpnia) to projekt, który przybliżył i objaśnił bogatą symbolikę przedstawień roślinnych polichromii i witraży w bazylice franciszkanów. Z kolei 15 sierpnia można oglądać wystawę „Ze skarbcza Franciszkanów” oraz plenerową ekspozycję „Motywy roślinne w sztuce sakralnej”.

Do motywu rajskiego ogrodu nawiąże koncert w kościele św. Kazimierza Królewicza (dawniej reformatów), gdzie wystąpią artyści Teatru Loch Camelot i chóru Kameralnego Auxilium (15 sierpnia).

Koncert „In Paradisum / W rajskim ogrodzie” w wykonaniu zespołu OCTAVA ensemble pod kierownictwem artystycznym Zygmunta Magiery odbędzie się 15 sierpnia w opactwie sióstr benedyktynek w Staniątkach. Siostry zapraszają także do zwiedzania klasztoru i introligatorni z oryginalnym wyposażeniem oraz wystaw poświęconych oczywiście motywom roślinnym – na starodrukach i tkaninach oraz na ornatach staniąteckich.

Współpraca krakowsko-wileńska

W program Nocy Cracovia Sacra wpisany jest także tradycyjny koncert Orkiestry Kameralnej św. Krzysztofa Miasta Stołecznego Wilna. Powstały w 1994 roku zespół znany jest ze swojej wszechstronności, profesjonalizmu i wyobraźni artystycznej.

Orkiestra występuje w Krakowie dwukrotnie – pierwszy koncert, zaplanowany na 14 sierpnia, odbył się w kościele św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Orkiestra wystąpi także w kościele Miłosierdzia Bożego (os. Na Wzgórzach) 15 sierpnia, o godz. 17.00.

Wystawy z motywami roślinnymi w roli głównej i zwiedzanie

Do zwiedzania bogatych zbiorów niedawno udostępnionego muzeum zapraszają dominikanie. Muzeum Katedralne na Wawelu na tegoroczną Noc Cracovia Sacra przygotowało prezentację kapy z grobu króla Kazimierza Jagiellończyka po procesie konserwacji. Karmelici, poza zaproszeniem do zwiedzania muzeum klasztornego, przygotowali propozycje nawiązujące do 550-lecia drukarstwa polskiego warsztaty z druku książki europejskiej i azjatyckiej i warsztaty kaligraficzne.

Kwiaty z fresków Wyspiańskiego przybliży wystawa zorganizowana w plenerze klasztoru sióstr bernardynek. 15 sierpnia o godz. 20.00 siostry zapraszają także na koncert w wykonaniu Krakowskiego Trio Kameralnego. W rozmównicy klasztornej będzie tu można zobaczyć słynną figurę Dzieciątka Koletańskiego. Motywy roślinne w twórczości Stanisława Samostrzelnika, Stanisława Wyspiańskiego i Jana Bukowskiego zobaczymy na wystawie plenerowej przygotowanej przez opactwo cystersów w Mogile. Cystersi zapraszają także do zwiedzania ogrodu oraz Muzeum Duchowości i Kultury Cystersów.

Motyw granatu w sztuce chrześcijańskiej można zgłębić na wystawie plenerowej w klasztorze bonifratrów. Seminarium Księży Misjonarzy (przy ul. Stradom) zaprasza do zwiedzania muzeum, archiwum ogrodu, a także na wystawę w krużgankach. W bazylice jezuitów zobaczymy wystawę prac malarskich w stylistyce bizantyjskiej, gotyckiej i renesansowej wykonanych przez malarzy działających w najstarszym współczesnym ośrodku sztuki sakralnej w Krakowie. Opactwo ojców benedyktynów w Tyńcu także zaprasza na zwiedzanie (opactwa i muzeum) oraz na warsztaty: Wzornictwo romańskie – sztuka zdobienia toreb.

Ośrodek Kultury im C. K. Norwida (budynek ARTzony na os. Górali 4) przygotował projekt „Sacrum Herbarium – święty zielnik”.

Szczegóły na stronie **Krakowskie Noce**

To tylko wybrane propozycje z bogatego programu Nocy Cracovia Sacra. Szczegółowy program jest dostępny na stronie internetowej krakowskienoc.pl / Noc Cracovia Sacra / Program. Wstęp na wszystkie wydarzenia jest bezpłatny, do niektórych miejsc, z uwagi na specyfikę, obowiązują bezpłatne wejściówki (dostępne – od 11 sierpnia w punkcie InfoKraków, przy ul. św. Jana 2).

Noc Cracovia Sacra to część cyklu Krakowskie Noce, którego ideą jest popularyzacja uczestnictwa w kulturze i zaproszenie do korzystania z atrakcyjnej oferty miasta. To jednocześnie promocja dziedzictwa i kultury Krakowa oraz jego potencjału twórczego.

Projekt składa się z siedmiu odsłon. Poza Nocą Cracovia Sacra (14 i 15 sierpnia) i zrealizowanymi już tegorocznymi edycjami Nocy Kin Studyjnych, Muzeów, Tańca, Teatrów i Jazzu, krakowianie i goście będą mogli wziąć udział także w Nocy Poezji (8 października). Szczegółowe informacje i program publikowane są na stronie krakowskienoc.pl oraz na profilach [na Facebooku](#) oraz [Instagramie](#).

Organizatorem cyklu jest Wydział Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, który przygotowuje poszczególne odsłony we współpracy z instytucjami kultury i partnerami.

Patroni medialni cyklu Krakowskie Noce 2023: TVP Kraków, Radio Kraków, „Gazeta Wyborcza” Kraków, Love Kraków, Dwutygodnik KRAKÓW.PL